LAISVE
Semi-Weekly
102-02 Liberty Ave.
Ozone Park, N. Y. 11417
Telephone: 641-6887
Area Code 212

Entered as second class matter at the Post Office of Jamaica, N. Y., under the Act of March 3, 1879

LAISVĖ

THE LITHUANIAN SEMI-WEEKLY

(1911 - 1971)
Turėkime mintyje, kad visi šie 1971 metai yra "Laisvės" jubiliejiniai metai.

PRICE 10c

No. 56 ★ ★ ★ ★ ★ ★ Penktadienis, Liepos (July) 23, 1971 Ozone Park, N. Y. 11417 ★ ★ ★ ★ ★ ★ Metai 60-ieji

KRISLAI

Kelionė į Lietuvą
Geriausia vieta atostogoms
Milžiniška statyba
Lietuvos gyventojai

— J. Gasiūnas —

Grįžome namo patenkinti kelione ir viešnage Lietuvoje. 45 dienos taip greit prabėgo, kaip viena savaitė.

Tikrai nebrangi kelionė, kai galima prisitaikyti tarp 28 ir 45 dienų.

O kaip malonu keliauti didžiuoju lėktuvu 747, vežančiu 353 keleivius! Sėdi, kaip teatre, matai filmus, beveik jokio judėsio nejauti. O kelionės laikas greitai bėga.

—:—

Puiku Lietuvoje atostogas turėti. Vasaros metu gamta neišpasakytai graži, maloni. Miestai ir miesteliai pasipuošę medžiais ir gėlėmis. Oras nėra tiek užterštas, kaip Amerikos miestuose. Maistas taipgi naturalus. Ko daugiau reikia?

Kiekvienam įdomu pamatyti naująjį Lietuvos gyvenimą. Smarkiai auga miestai ir miesteliai, naujos gyvenvietės plečiasi. Visas Lietuvos žemės paviršius keičiasi.

Namų statyba—milžiniška. Visur matai naujus penkių, devynių ir 12 aukštų pastatus. Miestuose mažai kas statosi mažus namelius.

—: —

Kaip greitai auga miesteliai, gali būti pavydžiu Rokiškis, 1913 metais turėjęs kiek daugiau 4,000 gyventojų, o dabar turi arti 10,000. Panašiai auga ir kiti miesteliai.

Didmiesčiai Klaipėda, Vilnius ir Kaunas apsistato naujais rajonais. Šiauliai, Panevėžys, Telšiai nepažįstamai pasikeitė. Išaugo naujų miestų ir miestelių.

—:—

Kolūkiečiai ir tarybinių ūkių darbininkai dabar gerokai praturtėję. Už žemės ūkio produktus dabar gauna nemažus atlyginimus. Įvairaus maisto miestuose pilna.

Pilnos krautuvės ir pramoninių prekių. Bet dar nespėja prigaminti pakankamai geresnės ir brangesnės rūšies prekių. Tokias prekes greitai išperka.

Kiek girdėti, daugelis jau yra užsisakę automobilius, bet turi palaukti, nes dar nespėja pagaminti tiek automobilių, kad visus patenkintų.

1970 metais Lietuva turėjo 3,128,200 gyventojų. Per 11 metų paaugo 416,800, arba 15.4 proc.

1959 m. lietuvių buvo 79.3 proc., 1970 m. 80.1 proc. Kiti gyventojai susideda iš įvairių tautų.

Vilniuje lietuvių 1959 m. buvo 33.6 proc., 1970 m. — 42.8 proc. Šiemet jau sieks virš 50 proc.

Daugelis ir kitataučių taipgi nuo seniau ir pastaraisiais metais išmokę lietuvių kalbą. Todėl Lietuva darosi vis daugiau lietuviškesnė.

—:—

Stebėtinai gražiai klesti ir lietuvių kultūra. Lietuviška daina plačiai skamba net ir užsieniuose.

Rajonuose ruošiami kasmetiniai dainų ir šokių festivaliai, kurie sutraukia šimtus tūkstančių žmonių.

Vilniuje ruošiami įspūdingi respublikiniai festivaliai.

Spiro Agnew bando sulaikyt juodųjų kovos progresą, sako Ralph Abernathy

Atlanta, Ga. — Kunigas Ralph D. Abernathy, Pietinės Krikščionių Vadovybės konferencijos prezidentas, smarkiai kritikavo vice prezidentą Spiro Agnew. Abernathy nurodė, kad Agnew visaip bando sulaikyti juodųjų veiklos progresą.

Keliaudamas po Afriką Agnew turėjo susitikimus su kai kurių valstybių vadais. Agnew sakė galįs su afrikiečiais geriau susikalbėti, negu su Amerikos negrais. Agnew norėtų, kad Amerikos negrai pasitenkintų mažais laimėjimais, išgautais iš baltųjų.

Abernathy sako, to tikrai nebus. Juodieji kovos ir kovos iki pilno laimėjimo, iki bus pilnai ir visur panaikinta rasinė diskriminacija.

Nixonas turi baigti karą prieš vykimą į Kiniją

Washingtonas. — Daugumą kongresmanų ir senatorių reikalauja Nixono baigti karą Indokinijoje prieš jo vykimą į Kiniją. Jeigu to nepadarys, karas toliau tęsis, jo nuvykimas Kinijon gali nieko gero neduoti.

Atsiranda dabar tokių republikonų ir vienas kitas demokratas senatorius bei kongresmanas, griežtai nusistatę prieš Nixono vykimą į Kiniją. Jie sako, kad Kinija sudaro Amerikai pavojų, todėl su Kinija neturi būt jokių sutarčių, o karas Indokinijoje turi būt tęsiamas iki pilnos pergalės.

Atrodo, kad ir vice prezidentas Agnew yra tokios nuomonės. Sakoma, Agnew savo kelionėje Afrikoje nebuvo iš anksto informuotas apie Nixono nuosprendį vykti į Kiniją. Jis tai sužinojo atvykęs Ispanijon, kai buvo viešai pranešta.

Amerikos investmentai Pietų Afrikoje

Johannesburgas. — Pietų Afrikos rasistų valdžia patenkinta Amerikos didžiųjų bankų investmentais.

Amerikiečių investmentai dabar siekia 450 milijonų dolerių, kurie gali uždirbti net 30 proc.

Atrodo, kad Amerikos finansininkai nepaiso Jungtinių Tautų boikoto Pietų Afrikos.

Washingtonas. — Kolumbijos distriktas prašo Justicijos departamento skirti fondus koncentracijos stovykloms dėl taikos demonstrantų. Gegužės pradžioje čia buvo areštuota 13,400 taikos kovotojų.

Chicago. — Eilinių unijistų nacionalinių grupių konferencija čia įvyko pasitarimui dėl platesnės veiklos unijose.

Lakeheath, Anglija. — Jungtinių Valstijų oro jėgų kapitoną Culver už dalyvavimą antikarinėje demonstracijoje Londone militarinis teismas nubaudė susimokėti $1,000.

Washingtonas. —126 religinės, darbo ir civilinių teisių grupės paskelbė aštrų laišką prez. Nixonui dėl rasinės diskriminacijos butuose.

Atlanta, Ga.—Cenzo Biuras skelbia, kad keliose pietinėse valstijose dar yra apie milijoną nemokančių nei skaityti, nei rašyti.

Sunkus sveturgimių V. Vokietijoje gyenimas

Cologne, Vakarų Vokietija. — 300 miesto viršininkų ir sveikatos pareigūnų tyrinėjo sveturgimių darbininkų gyvenimą. Jie surado baisią padėtį, kur tėra tik viena išvietė 70 žmonių. Toks gyvenimas netinka nei gyvuliams, jie sako.

Vakarų Vokietijon uždarbiauti yra atvykusių iš Ispanijos, Jugoslavijos, Graikijos, Italijos, Turkijos.

Maskva. — TSRS transporto ekspertas Velikanovas teigia, kad už keleto metų Tarybų Sąjungoje bus apie 200 automobilių 1,000 žmonių. Taipgi gamins automobilius. kurie oro neterš.

Washingtonas. — Senatorius Hughes ištraukė savo prezidentinę kandidatūrą ir pasisakė remsiąs sen. McGovern kandidatūrą.

Lansing.—Michigano valstijos legislatūra uždraudė vyrams parduoti savo namus be žmonų žinios ir sutikimo.

Berlynas. — Danijos socialdemokratai pasisakė už pripažinimą Vokietijos Demokratinės Respublikos. Pirmiau jie pripažinimui buvo priešingi.

Hanojus. —Vietnamo Demokratinėje Respublikoje mokėsi 4,700,000 vaikų, arba 325,000 daugiau kaip kitais metais.

TARYBŲ LIETUVOJE

Jaunimo sąskrydis

Kaunas.—Tris dienas Kačerginėje stovyklavo miesto jaunimo klubų nariai. Daugiau kaip 600 vaikinų ir merginų dalyvavo turistų ir sporto varžybose. Daug išradingumo jie parodė, įrengdami palapinių miestelį varžydamiesi meno saviveiklos, turistinio stalo paruošimo, žvejybos ir kituose konkursuose.

Mieste dabar veikia šešiolika jaunimo klubų, kuriuos lanko 3,500 paauglių. Klubuose sudaryti 78 rateliai, vyksta susitikimai su revoliucinių kovų ir darbo veteranais, gamybos pirmūnais, rengiami įvairūs konkursai, turistiniai žygiai, sporto šventės.

Sąskrydyje geriausiu pripažintas 20-osios namų valdybos klubas "Orbita". Jam įteikta miesto vykdomojo komiteto pereinamoji gairelė.

Liaudies cirko kelionės

Prieš dešimt metų prie Šiaulių rajoninių kultūros namų susikūrė cirko grupė. Kruopštaus darbo dešimtmetis atnešė savo vaisius. Kolektyvui suteiktas liaudies cirko vardas. Surengta 900 pasirodymų įvairiose mūsų respublikos scenose.

Liepos mėnesį šio cirko kolektyvo gastrolės vyksta po Aukštaitiją ir Dzūkiją. Tai pagrindinė šiauliečių repeticija 1972 metų respublikinei cirko meno apžiūrai.

J. Jokubauskienė

Urugvajuje vėl karo stovis paskelbtas

Montevideo.—Urugvajaus valdžia ir vėl paskelbė apgulos (karo) stovį visoje šalyje, nepaisant to, kad prieš 12 dienų Kongresas buvo nutaręs panaikinti apgulos stovį ir ramiai rengtis prie spalio 28 d. rinkimų.

1969 m. birželio 24 d. pirmas apsaugos stovis buvo įvestas prieš partizanų teroristinę veiklą, kidnapinimą užsienio diplomatų.

Bostonas. — Mass. Aukščiausiasis teismas kritikavo teisėją Sullivaną už dalyvavimą gegužės 6 antikarinėje demonstracijoje. Sullivan prispažino dalyvavęs ir nesijaučia kuo nors prasižengęs, kovodamas prieš karą.

Kovoja ragangaudizmą

Washingtonas. — Senatorius Proxmire pareiškė, kad jis ir kai kurie kiti senatoriai pasiruošę smarkiai kovoti prieš makartizmo reakcijos atgaivinimą. Jie priešingi skirti Subversyvios Veiklos Kontrolės tarybai $450,000.

Ragangaudžiai reikalauja tokios sumos, kad galėtų tęsti ir plėsti tyrinėjimus pažangiųjų veikėjų, ypač antikarinės veiklos.

Tyrinėja 3 dienraščius

Washingtonas.—Tris dienraščius, "New York Times", "Washington Post" ir "Boston Globe" Justicijos departamentas apskundė federalinei grand džiurei.

Tie dienraščiai tyrinėjami, ar jie kriminaliai neprasižengė talpindami slaptus Pentagono dokumentus.

Kartu traukiami atsakomybėn "Times" reporteris Neil Sheehan ir jo žmona Susan už rašymą apie tuos slaptus dokumentus.

Amerikos monopolistai susipiovė dėl karo

Maskva. — TSRS spauda rašo, kad Pentagono slaptų dokumentų paskelbimas spaudoje rodo valdančiosios klasės skilimą. Pirmiau vieningai ji rėmė Vietnamo karą, bet dabar atsirado gera dalis monopolistų, kurie nori karą baigti.

O tai reiškia, kad vis daugiau ir daugiau amerikiečių reikalauja baigti karą dar šiais metais. Nemaža dalis ir komercinės spaudos tam pritaria.

Jakarta. — Indonezijos diktatorius Suharto skelbia, kad jis laimėjo liepos 3 d. rinkimus, kuriuose dalyvavę apie 60 proc. 57 milijonų balsuotojų. Prieš 6 metus gen. Suharto, Amerikos remiamas, nuvertė demokratų valdžią ir iššudė 400,000 komunistų ir jų simpatikų.

Arklinė liga plečiasi

Houston. — Texas valstijoje pasireiškė arklinė liga epidemijos formoje, atnešta iš Venezuelos. Agrikultūros departamentas įskiepijo visus šios valstijos arklius. Jau daugiau kaip 6,000 arklių ta liga užmušė.

Visai netikėtai susirgo ta liga ir aštuoni žmonės. Bijomasi, kad gali ir daugiau žmonių būt apsikrėtusių nuo sergančių arklių.

50 tautų festivalis

Maskva. — Liepos 19 d. čia prasidėjo 7-asis Tarptautinis filmų festivalis, kuriame dalyvauja 50 tautų ir kartu Jungtinių Tautų organizacija UNESCO.

Festivalio vyriausias šūkis: "Už taiką ir draugiškumą tarp liaudies". Filmai demonstruojami iš visų pasaulio kampų.

New Delhis, Indija. — Gangės upėje laivui apvirtus 13 žmonių prigėrė.

Telefonų darbininkai jau laimėjo streiką su 33% algų pakėlimu

Washingtonas. — 500,000 telefonų darbininkų baigė streiką su dideliu laimėjimu. Unijos prezidentas Beirne paskelbė, kad susitarta su Bell System kompanijomis atnaujinti sutartį, kuri suteikia darbininkams algų pakėlimą per trejetą metų iki 33.5%.

Algų pakėlimas per 3 metus kompanijoms kainuos iki 4 bilijonų dolerių. Bet telefonų kompanijos daro didelius pelnus ir todėl gali panešti algų pakėlimą.

Pašto tarnyba praneša, kad susitarta su pašto darbininkų unija dėl kontrakto atnaujinimo, kuris paliečia apie 650,000 darbininkų. Darbininkai gauna pakelti algas 14%.

Jungtinė Transportacijos unija nepriėmė geležinkelių kompanijų siūlymą ir todėl streikas tęsiasi. Unija sako, kad streikas bus praplėstas, sustreikuos dar šešių linijų darbininkai.

Šiaurės Vietnamas ragina Nixoną dabar baigt karą

Hanojus. — Šiaurės Vietnamo spauda primena, kad Nixonas turėtų baigti karą Indokinijoje prieš vykimą į Kiniją. Karo baigimui planą pasiūlė Pietų Vietnamo revoliucinė valdžia liepos 1 dieną. Siūlymas sudaro pagrindą taikai Azijoje.

Šiaurės Vietnamo valdžia įspėja, kad Nixono avantiūros su Kinija nepadės laimėti karą ir nepakels Amerikos prestižo, iki karas nebus baigtas.

Nixonas jau pasakė, kad jo vykimas į Pekiną negalės karo sutrumpinti. Vadinasi, karas ir toliau bus tęsiamas. Aišku, Nixonas visai nemano greitai baigti karą. Jis dar tikisi paveikti Kinijos vadus Amerikos imperializmo naudai.

Įstatymdariai ragina baigt ginklų lenktynes

Washingtonas. —118 kongresmanų ir senatorių ragina prez. Nixoną baigti ginklų lenktynes susitarimu su Tarybų Sąjunga.

Jie nurodo, kad Tarybų Sąjunga, pasitarimuose su Amerikos atstovais Helsinkyje ir Vienoje, sutiko baigti ginklų lenktynes ir eiti prie nusiginklavimo.

Washingtonas. — 13 demokratų senatorių pasiuntė laišką prez. Nixonui, ragindami šiais metais mažinti taksus.

Mt. Holly, N. J. — Iš Burlingtono pavieto kalėjimo paspruko 5 kaliniai. Vėliau 3 buvo sugauti.

Grand Blanc, Mich. — Dviejų automobilių susimušime 9 žmonės buvo užmušti, vienas sunkiai sužeistas,

---

Saigonas. —Pietų Vietnamo vice prezidentas Ky sako, kad Nixono kelionė į Pekiną gali duoti taiką Indokinijoje.

Maskva. — Tarybinis Lunohodas tebeveikia ant Mėnulio paviršiaus. Dabar jis fotografuoja žvaigždes. Jau sukako 8 mėnesiai nuo jo ten nusileidimo.

Bruselis. — Belgijos valdžia oficialiai užgyrė Pietų Vietnamo revoliucinės valdžios planą baigti karą.

Nori panaikinti sutartį su Amerika

Reyjavikas. — Islandijos naujoji kairiųjų valdžia pareiškė, kad ji nori pertaisyti ar visai panaikinti 1951 metų apsigynimo sutartį su Jungtinėmis Valstijomis.

Jungtinės Valstijos turi militarinę bazę, kurioje yra 3,000 karių, už 40 mylių nuo Islandijos sostinės. Dabartinė valdžia nori panaikinti tą bazę.

Hollywood,Calif. —23,000 aktorių gildija užgyrė naująjį trijų metų kontraktą.

Washingtonas. — Consumers' Unija raportuoja, kad Fordo gaminti autobusai nėra saugūs keleiviams.

Bruselis. —Tarybų Sąjunga, Belgija, Olandija ir Luksenburgas pasirašė pirmą prekybos sutartį.

Sapporo, Japonija. — Kasyklai užgriuvus 12 mainierių žuvo.

Ir Japonijos premjeras Sato vyks į Kiniją

Tokio. — Japonijos premjeras Sato irgi nutarė vykti į Kiniją pasitarimui dėl pagerinimo santykių tarp Japonijos ir Kinijos. Parlamente opozicija sako, kad jeigu Sato nevyks į Kiniją, tai turi pasitraukti iš premjero vietos. Matyt, Mr. Sato pabugo spaudimo ir nutarė važiuoti. Laikas nenustatytas.

LAISVE

LITHUANIAN SEMI-WEEKLY

PUBLISHED BY THE LITHUANIAN COOPERATIVE PUBLISHING SOCIETY, INC.
Published Tuesdays and Fridays, except in case of Holidays
102-02 LIBERTY AVENUE, OZONE PARK, N. Y. 11417
Entered as second class matter at the Post Office of Jamaica, N. Y.
Established April 5, 1911 — ANTHONY BIMBA, Editor

SUBSCRIPTION RATES:

United States, per year	$9.00	Canada, Lat. Amer., per year,	$10.00
United States, per 6 months	5.00	Canaqa, Lat. Amer. 6 months	$5.50
Queens Co., per year	$10.00	Foreign countries, per year,	$12.00
Queens Co., per six months	$5.50	Foreign countries, 6 months,	$6.50

Richard Nixonas svečiuose pas Mao Tse-tungą

PREZIDENTO Nixono paskelbimas, kad jis gavo ir priėmė Kinijos valdžios pakvietimą aplankyti Pekiną nuskambėjo ne tik per visus šios šalies kampus, bet ir skersai-išilgai pasaulį. Kaip bežiūrėtum, juk tai labai didelis, labai svarbus įvykis. Juk tai galas vienai iš didžiausių santykiuose tarp tautų ir kraštų beprotybei. Per ištisus dvidešimt dvejus metus visi mūsų prezidentai Kinijos nepripažino, jos nematė, jiems ji kaipo šalis ir valstybė su septyniais šimtais milijonų gyventojų tiesiog neegzistavo. Per visą tą laiką Chiang Kai-šeko kliką, pabėgusią į Formozą, laikė skaitlingosios Kinijos atstovu, neleido amerikiečiams nė kojos į ją įkelti. Ir štai dabar pats mūsų prezidentas staiga paskelbia, kad jis vyksta į tą šalį į svečius! Argi ne panašu į didžiausius stebuklus!

Kas liečia mus, Amerikos ir viso pasaulio pažangiuosius žmones, tai per visą laiką mes tokią politiką ir diplomatiją skaitėme didžiausia beprotybe, kuriai kada nors turės ateiti galas. Dabar atėjo, ir gerai.

Žinoma, ryšium su šiuo mūsų šalies diplomatijoje staigiu posūkiu iškyla šimtai įvairiausių klausimų, į kuriuos nelengva atsakyti, į daugelį kurių dabar dar negalima atsakyti. Vienas dalykas tikrai aiškus: prezidentas Nixonas gudriai manevruoja. Šiuo žygiu jis siekia ir tikisi pakelti savo prestižą, Amerikos žmonėms ir visam pasauliui pasirodyti "taikos apaštalu." Jis nujaučia didelės Amerikos žmonių daugumos sentimentą, kad laikas keisti nusistatymą linkui Kinijos. Jis ruošiasi 1972 metams. Ir jeigu jam pavyks sumegzti ryšius su Kinija ir įtikinti Amerikos žmones, kad jis iš tikrųjų nori baigti Vietnamo karą, jis ateinančiuose rinkimuose bus nenugalimas. Įdomu, kad ir demokratų partijos vadai sveikina šį prezidento paskelbimą, kad jis vyks į Kiniją "taikos ieškoti." Tai kaip ir kuo jie prieš jį argumentuos 1972 metų rinkimuose?

Bet kaip su Kinijos vadovybe? Kokiais sumetimais ji staiga nutarė pakviesti mūsų prezidentą? "The New York Times" redakcijos narys Harry Schwartz klausia: "Bet kodėl Mao Tse-tungas ir Chou En-lajus kooperuoja su Mr. Nixonu ir Henry Kissingeriu?"

Visaip kalbama ir aiškinama. Iš pačios vadovybės lūpų dar nieko nesigirdi.

Komercinė spauda beveik vienbalsiai teigia, kad Chou En-lajus ir Mao Tse-tungas šiuo žygiu siekia rimtai pagrūmoti Tarybų Są:jungai. Sugužėję į Kiniją Amerikos korespondentai vienbalsiai džiaugiasi, kad Kinijos žmonės esą labai labai draugiški amerikiečiams, o baisiai įtūžę ant tarybinių žmonių ir jų vadovybės. Matote, čia jiems auksinė proga ne taip jau gerus santykius tarp Kinijos ir Tarybų Sąjungos dar labiau pabloginti, ir jie ja pilnai naudojasi. Panašios kurstymo propagandos srautas dar padidės.

Dar štai kas labai įdomu: Beveik tomis pačiomis dienomis, kai prezidentas Nixonas paskelbė, kad jis vyks į Kiniją pas komunistų vadus, į svečius, jo pasiuntinys viceprezidentas Spiro Agnew nuvyko į fašistinę Ispaniją prezidento vardu pasveikinti ir karštai apkabinti patį didžiausią dar gyvą fašistinį žmogžudį generolą Francą, kuris minėjo 35-ąją metinę sukaktį nuo sutriuškinimo Ispanijos respublikos ir įsteigimo fašistinės diktatūros. Ar be gali būti "lankstesnė" mūsų prezidento diplomatija?

Vienas iš didžiausių streikų

ŠIE žodžiai rašomi pradžioje savaitės. Kai jie pasieks skaitytoją, veikiausia telefonų darbininkų streikas jau bus pasibaigęs. Jau kalbama, kad einama prie kokio nors susitaikymo. Svarbu, tai kad toks didelis streikas iškilo. Buvo paliesta beveik 800,000 darbininkų. Svarbu, kad telefonų trusto darbininkai niekados pirmiau nebuvo parodę tokio solidarumo, koks pasireiškia šiame streike.

Darbininkai gerai organizuoti. Net keturi šimtai tūkstančių jų priklauso Communications Workers of America unijai, ir visi metė darbą. Kitas šimtas tūkstančių, priklausančių kitoms unijoms, taip pat išėjo į kovą. Na, o daugiau kaip 150,000 darbininkų kituose užsiėmimuose, ką nors turinčiuose su telefonų sistema, paskelbė streikieriams solidarumą ir atsisakė eiti į darbą per piketo liniją.

Įdomu dar ir tas, kad telefonų kompanijos darbininkų didelė dauguma yra moterys. Daug jų yra juodosios moterys.

Kas ką rašo ir sako

ŠIS TAS APIE REAKCINIŲ SROVIŲ RUOŠTĄ DAINŲ ŠVENTĘ

Kaip žinia, Chicagoje ruošta lietuviškų dainų šventė įvyko per liepos 4-osios dienos šventes. Chicagos dienraštyje "Vilnyje" (liepos 13 d.) E. Aidas rašo:

Neseniai praėjo lietuvių dainų šventė, į kurią buvo suvažiavę dainininkai iš JAV ir Kanados. Ji buvo nemažas įvykis čionykščiame lietuvių gyvenime. Apie 1,500 vaikų ir suaugusiųjų buvo surinkti į vieną vietą bendram pasirodymui, kas nėra labai lengva išeiviškomis sąlygomis.

Tačiau galėjo būti žymiai geriau, jeigu būtų bendras sutikimas ir darni darbo nuotaika. Kai kam nepatiko, jog pakviestas diriguoti muz. Bronius Jonušas, kuris du kartus viešėjo savo tėvynėje ir ten padarė teigiamus atsiliepimus apie Lietuvos muzikinį gyvenimą. Bet ar yra nusikaltimas skelbti tiesą, jeigu žmogus mato ir galvoja? Tikriausiai, ne! Šventės rengėjai nepakluso mažo būrelio "voldemarininkų" troškimui nusikratyti Jonušo. Jis šventėje dirigavo ir dar gan gerai pasirodė, geriau negu kiti "gerieji" dirigentai. Aišku, atsikratyti daug ko galima, bet ar tai naudinga bei reikalinga.

Kitiems atrodė, jog šventę reklamuoti negalima "Vienybėje," nes tai per daug "raudonas" laikraštis. Na ir nereklamavo. Tačiau vargu ar ką laimėjo: laikraščiui dėl to nuostolio nebuvo, tačiau rengėjams apie penkių tūkstančių tuščių kėdžių liko. Aišku, jie apie bent kokią reklamą "Vilnyje" visai negalvojo, nes jų galvoje nesutelpa, jog kultūrą reikia atskirti nuo politikos.

Daug kas iš šventės klausytojų buvo nustebinti labai primityviu repertuaru, kuris ženklino išeiviškų chorų nusmukimą. Dainos jau senos, daug kartų girdėtos, nuvalkiotos, o menkų dirigentų rankose, labai prastai atliktos. Repertuarą sustatė prastai apie muziką nusimananą mėgėjai. Šį kartą buvo atsikratyta irgi jau "susitepusio" J. Kreivėno, kurio nuopelnai rengiant pirmąsias dainų šventes buvo neeiliniai, taip kad nė V. Butėnas "Draugo" dienraštyje negalėjo užginčyti.

Prieštarauda mas tokiam muzikiniam nuosmūkiui, didžiausias išeivių muzikos autoritetas profesorius J. Žilevičius šventėje nesiteikė dalyvauti. Jis neatėjo net į šventės banketą atsiimti jam paskirto atsižymėjimo ženklo. Čia rengėjams buvo didelis pliaukštelėjimas per nosį.

"VILNIS" PRAŠO PARAMOS

Chicagos dienraščio "Vilnies" Bendrovės direktoriai išleido atsišaukimą į savo skaitytojus ir visus pažangiuosius lietuvius. Jame, tarp kitko, sakoma:

"Per visą eilę metų, Jūsų dosnumo dėka, dienraštis 'Vilnis' gyvavo be sukėlimo jokių specialių fondų. Bet atėjus nesiliaujančiai infliacijai ir nenorint pabranginti prenumeratą, nes daug skaitytojų yra pensininkai, laikraščio leidimas pasidarė beveik nebepakeliamas.

Direktorių apskaičiavimu, būtinai šiemet reikalinga sukelti $15,000, kad laikraštis 'Vilnis' gyvuotų dienraščiu, kad lankytų visus mus kasdien, kad neštų žinias, apšvietą ir darbininkiškas nuotaikas, kad turėtumėm ryšį su senąja savo gimtine Lietuva.

Laikraštis 'Vilnis' turi gyvuoti. Šimtai skaitytojų ir darbininkiškos spaudos rėmėjų neturime leisti, kad jis susilpnėtų. Jeigu laikraštį išlaikėme savo sunkiai uždirbtais centais per tiek metų, stenkimės išlaikyti iki galo, kol jis bus mums reikalingas.

Stokime visi šio fondo sukėlimo vajaus darban ir vieni antriems padėdami, talkos būdu, pasirodykime, kad $15,-000 lengvai galime sukelti, kad pasiryžę laikraštį išlaikyti."

SAKO, "DAINŲ ŠVENTĖS" VADAI APSIMELAVO

Chicagos menševikų laikraštyje (liepos 17 d.) Alfonsas Nakas teigia, kad "dainų šventės" rengėjai negražiai apsimelavo. Jie skelbia, kad programą pildė 2,040 dainininkų (suaugusių ir vaikučių). Bet Nakas sako, kad jis gerai iki vieno dainininkus suskaitė ir surado, kad programos pildyme dalyvavo 634 suaugę choristai ir 699 vaikučiai. Viso labo pasidaro tiktai 1,333.

Nors pats Nakas laiko save vienu iš didžiausių "vaduotojų," bet nebegalįs pakęst šventės rengėjų atviro melavimo.

POETĖ MOJASI DIDELIEMS, GRAŽIEMS DARBAMS

Savaitraštis "Literatūra ir Menas" (liepos 17 d.) įdėjo poetės Vilijos Šulcaitės atsakymą į klausimą, apie kokius darbus ji šiuo tarpu galvoja. Poetė sako:

"Baigiu ruošti spaudai naują eilėraščių knygą, kuri išeis 1972 metais. Ji reikalauja didelio susikaupimo. Norisi naujau apmąstyti gyvenimo reiškinius, paieškoti šiltesnių spalvų, savitesnės balso intonacijos. Prie tų apmąstymų dabar veržiasi ir širdis, ir protas. O paskui, vidurvasarį, pabėgsiu į žaliąją Dzūkiją, pasinersiu į jos legendas, pasiklausysiu jos dainų — pačių seniausių, pačių gražiausių, ir pati padainuosiu, ir daržus, jei pasitaikys, su moterimis paravėsiu, — jei laikys sava, jis sugebėsiu rasti taką į jų širdį. Ir, žinoma, niekur ir niekada nesiskirsiu su ištikimais savo draugais — pieštuku ir popieriumi."

VIEN TIK TAVE

Žengiu aš savo kelią kuklų
Laukais, pajūriu ar gatve.
Pasaulis kupinas stebūklų,
O aš regiu vien tik tave...

Juk tavo juodžemy ir smėly
Senoliai miega ir tėvai,
O ežerų ir upių mėly
Dangus, ir valtys, ir laivai...

Piliakalniai laukuos sustoję,
Lyg mūs šlovės sargai aukšti,
Dar, rodos, ligi šiol liepsnoja.
Strėlių smaluotų padegti.

Čia motinoms pečius nusvėrė
Rūsčios dalios sunki našta.
Į žemę amžiams įsigėrė
Jų skausmo ašara karšta.

O kaip tavęs man nemylėti,
Tu, mano žemė amžina, —
Jei mano šie kalnai saulėti,
Pakalnės mano ir daina?

Ir kaip tavim nesididžiuoti,
Jei tu—pavasario giesmė,
Jei tu, darbais
apvainikuota, —
Visos buities manos prasmė?

A. Venclova

SPECIALIAI "LAISVEI"

Prie Reino, Nekaro ir Maino

Justo Paleckio laiškas iš Vakarų Vokietijos

(Pabaiga iš pereito num.)

Gyva spaudos konferencija

Pietų metu įvyko improvizuota spaudos konferencija, nes čia buvę žurnalistai užbėrė mus, o ypač L. Tolkunovą, įvairiais klausimais. Įdomu, kad labai aktyvūs buvo jaunimo spaudos atstovai, o ypač mokyklyinio jaunimo žurnalo "Das Gesicht" (Veidas) bendradarbiai. Žymėtina kad tas žurnalas kovoja prieš senąją reakcinę dvasią, kuri dar įdiegiama VFR mokyklose. Kritikuojant jame mokyklų vadovėlius, patiekiama citatos, liudijančios apie rasizmo, revanšizmo, obskurantizmo propagavimą juose. Pavyzdžiui, tikinama, kad Rytprūsiai visada buvo ir tebėra vokiška žemė, kad tas, kas nesimeldžia, esąs arba gyvulys arba velnias, kad amerikiečių grobuoniškoji United Fruit Company esanti pavyzdinga bananų prekybos organizatorė ir t. t.

Iš žurnalo turinio matyti, kad jis kovoja už taiką ir pažangą, už naujos dvasios įdiegimą Vokietijoje. Tai gražūs reiškiniai, bet jie teturi silpną įtaką, palyginti su mase politinio ir moralinio šlamšto patiekalais, kuriais maitina didžioji dalis buržuazinės reakcinės spaudos.

Iš bokšto aukštumo žvelgdamas į Štutgartą, prisiminiau 1939 metus, kada žiūrėjau į jį nuo to paties kalno, neturėjusio televizijos bokšto. Daug vandens nutekėjo nuo to laiko Nekaro upe. Karo metu apie trečdalis Štutgarto gyvenamojo ploto sunaikinta, didžioji dalis centro sugriauta. Bet miestas atsistatęs naujame pavidale, vėl jis žymus pramonės, prekybos, meno ir mokslo centras.

Mokytis iš praeities

Vakare profesinių sąjungų rūmuose įvyko susirinkimas, kurio dėlei mes atvykome. Salė didelė, žmonių pilna. Santykiams tarp VFR ir TSRS skatinti draugijos aktyvistas Hansas Holdtas atidaro susirinkimą, o "Izvestijų" redaktorius L. Tolkunovas papasakoja apie įvykusį Gumersbache kolokviumą ir jo išdavas. Paskui man teko padaryti pranešimą Europos saugumo ir bendradarbiavimo klausimu. Pradėjau pranešimą pasakojimu apie apsilankymą Štutgarte 1939 metais su lietuvių žurnalistų delegacija. Priminiau kalbą, kurią čia tada pasakiau. Palyginau Europą su gražiu įvairiažiedžiu gėlynu, kuriame gyvena įvairios tautos, kalbėjau apie reikalą saugoti tą tautų gėlyną, kad jis nebūtų sugriautas.

Deja, kaip tik netrukus po to įvyko karas, atnešęs nepaprastas kančias, aukas ir nuostolius. Pradėję karą dėl vieno miesto—Dancigo, kuris buvo tiesiogine karo priežastimi, — hitlerininkai įstūmė į didžiausią nelaimę visą Vokietiją ir daugelį kitų šalių. Išreiškiau nuomonę, kad dabar nestovime trečiojo pasaulinio karo išvakarėse, nes taikos jėgos yra nepaprastai išaugusios. Tačiau svarbu, kad būtų padarytos išvados iš praeities, kad būtų suprastas reikalas sukurti saugias sąlygas Europoje, iš kurios kilo du pasauliniai karai.

Pažymėjau didžiausią naštą, kurią kenčia tautos nuo ginklavimosi varžybų. Vien NATO valstybės per metus išleido ginklavimuisi 103 miliardus dolerių. Europa padalinta į dvi priešingas stovyklas. Amerikiečiai Europoje yra išdėstę apie 7,000 branduolinių užtaisų. Todėl pats laikas ieškoti rimtų kelių naujiems pasitikėjimo ir visų šalių taikaus sambūvio santykiams Europoje. Tam pradžią turi padaryti Europos valstybių konferencija saugumo ir bendradarbiavimo klausimams svarstyti. Bet kurių išankstinių sąlygų statymas gali tik sutrukdyti ir apsunkinti to svarbaus taikos stiprinimo forumo sušaukimą.

Darbininko balsas

Po pranešimo pasipylė daugybė klausimų, kurie pavirto tiesiog diskusija. Ir centre figūravo Vakarų Berlyno problema. Kai kurie dalyviai, pagrįsdami savo klausimą aiškiai reiškė tendenciją, kad be tos problemos išsprendimo nei sutarties su TSRS ratifikavimas, nei Europos saugumo konferencijos sušaukimas neįmanomas. Kai, nežiūrint tarybinės delegacijos narių argumentuotų paaiškinimų, atkaklūs konservatoriai vis naujai kėlė Berlyno problemą, vienas darbininkas atsikėlė salėje ir su pasipiktinimu pasakė:

—Tai jūs, ponai, esate tie, kurie nenori taikaus sambūvio Europoje, tad ir keliate sąlygas, kurios tik trukdo svarbiausio klausimo—Europos saugumo problemos — išsprendimą. Tai jūs, ponai atstovaujate tiems sluogsniams, kurie sukėlė Europoje du pasaulinius karus, ir toliau nerimsta, siekdami revanšistinių tikslų, įkaitindami atmosferą, užuot siekus atoslūgio. Mes, darbininkai, norime taikos ir Europoje ir visame pasaulyje. Jei taika bus užtikrinta, lengviau galės ir Vakarų Berlyno bei kitas problemas išspręsti.

Tas atviras ir rūstus darbininko žodis nepatiko konservatyvajai susirinkimo daliai, bet dauguma jam pritarė, o ir diskusija greitai užsibaigė.

Apie karo belaisvius

Po susirinkimo dar ilgai tęsėsi pasikalbėjimai ir diskusijos profesinių sąjungų namų valgykloje. Sutikau čia keletą buvusių karo belaisvių, gyvenusių pokario metu Tar. Sąjungoje. Vienas jų, dirbęs kolūkyje ties Voronežu, šiltai prisimena tuos laikus ir gyvenimo sąlygas.

— Vargiai ar yra kita tokia šalis, — sakė tas buvęs belaisvis, — kuri karo belaisvius geriau aprūpintų, negu savo piliečius. O taip buvo Tarybų Sąjungoje, kur mes, belaisviai, stovyklo je gaudavome didesnį maisto daviny, negu tarybinių piliečių šeimų nariai.

Negalėjau tą proga neprisiminti tų baisių sąlygų, kuriose hitlerininkai laikė stovyklose tarybinius belaisvius. Jie būdavo tyčia badu marinami ir be gailesčio masiniai naikinami. Apie tai liudija ir milžinkapiai ties Kauno VI fortu, ties Alytumi, Naujavilniumi ir kitose vietose vien tik Lietuvoje. Sunku prisiminti tuos praeities šiurpiuosius įvykius, bet ir negalima jų užmiršti, norint, kad tai nepasikartotų.

(Tąsa 4-tam pusl.)

Kovoje su kenkėjais

Mūsų mikrobiologijos pramonė pradėjo gaminti labai efektyvių biologinių preparatų. Iš esmės tai — mikroorganizmų sporos, užkrečiančios lauko, daržų ir sodų kenkėjus.

Jų tarpe vieną iš pirmųjų vietų užima entobakterino-3 milteliai arba suspensija. Jis naikina apie 40 paplitusių kenkėjų rūšių — vaismedžių ir kopūstų kandį, kolorado vabalą ir daugelį kitų. Biologinis preparatas nedaro žalos žmogui, gyvuliams ir net bitėms bei kitiems naudingiems vabzdžiams. Jį aglima naudoti bet kuriuo metu augalams žydint ir prieš derliaus nuėmimą.

Entobakterinui tinka bet koks purkštuvas, jo vandeninį tirpalą kiekvienas gali pasigaminti. Vienam hektarui daržų teprireikia 1-3, sodų — 3-5 kilogramų preparato. Entabakterino nuo augalų lapų nenuplauna netgi stiprus lietus.

Kolorado vabalą, vaisėdžius gerai naikina kitas biopreparatas — boverinas. Štamas 5170 efektyvus prieš graužikus.

Judriųjų kovotojų už derlių gretose ir muselė fitomizė, sėkmingai naikinanti daržovių ir arbūzų kenkėjus.

Pamaskvio "Leninskij luč" kolūkis šiltamiuose žiemą naudoja plėšriąją erkę.

Apskaičiavimai rodo, kad vienas rublis išlaidų biologinėms kovos prie kenkėjus priemonėms duoda 9-14, o neretai—50 ir daugiau rublių. Su pažangiu patyrimu, kaip naudotis naujomis derliaus apsaugos priemonėmis, galima susipažinti

IŠ LAIŠKŲ

July 15, 1971
Mr. Antanas Bimba
C/o Laisve
102-02 Liberty Avenue
Ozone Park, N. Y. 11417
Dear Mr. Bimba:

May I take this opportunity to thank you for the gifts received from your organization during the past year to the Kent State University Library. These books and periodicals will be an outstanding addition to our growing Lithuanian Collection.

I assure you that the students and faculty will truly appreciate the value these publications will add to the Lithuanian division of our Baltic and East European Minorities Library Collection.

We greatly appreciate your interest in supporting our university in general and the library in particular, and thank you again for your donation.

Sincerely yours,
Mrs. Helen K. Thornberg
Acting Head, Acquisitions Department

J. Paleckio laiškas

(Tąsa iš 2-ro psl.)

Amerikos kariuomenės bazė

Iš Štutgarto gražiu Nekaro slėniu, pravažiavę garsųjį Heidelbergo universitetinį miestą, atvykome į Frankfurtą prie Maino. Ir tas, vienas seniausių ir didžiausių vokiečių miestų, po karo žymiai pasikeitęs. Nors nuo anglų bei amerikiečių bombų jis irgi gerokai nukentėjo, tačiau tebestovi senasis trigalvis rotušės namas — Roemer — ir visi bokštai, sudarę senąjį Frankfurto profilį. Tačiau dabar tas profilis žymiai pasikeitė — ir miesto centre ir pakraščiuose matyti naujoviški daugiaaukščiai namai. Vienas jų — Vokiečių banko bene 25 aukštų rioglys—iškyla priešais "Insel" viešbutį, kuriame mes sustojome. Iš daugelio angliškų užrašų, nurodančių kelią į JAV karo ligonines bei kitokius karinius objektus, matyti, kad Frankfurtas yra žymiu Vakarų Vokietijoje išdėstytos amerikiečių kariuomenės centru.

Brangiai kaštuoja VFR gyventojams toji karo našta, kurios kilmė žymia dalimi susijusi su JAV ir kitų Vakarų šalių reakcininkų ir militaristų sukurtu propagandiniu mitu apie nevagresiantį agresijos pavojų iš Tarybų Sąjungos.

Frankfurte mačiau gausią A. Diurerio grafikos parodą ryšium su to dailininko gimimo 500 metų sukaktuvėmis. Tas garsusis reformacijos laikų amžininkas piešė karą kaip baisią šmėklą. Deja, dar ir šiandien žmonijai tenka su ta šmėkla kovoti, nes dar esama pasaulyje galingų jėgų, kurios ją gina ir garbina.

Apie santykių gerinimą

Mūsų delegacija turėjo Frankfurte susitikimą su Santykiams tarp VFR ir TSRS skatinti draugijos nariais. Kalbėjomės apie reikalą aktyvinti tarpusavį susipažinimą tarp abiejų šalių visuomenių kelti tarpusavį pasitikėjimą. Draugijos pirmininkas prof. Dr. B. Rajevskis užbaigos žodyje pareiškė:

— Džiugu, kad Draugijos iniciatyva galėjo Vakarų Vokietijoje įvykti pirmas toks gausus abiejų šalių politikos ir visuomenės atstovų susitikimas, kuriame dalyvavo įvairių pažiūrų žmonės. Tai rezultatas siekimo įkvėpti naują dvasią VFR ir TSRS santykiuose. Tas siekimas jau įkūnytas Maskvoje pasirašyta sutartimi. Mes reiškiame viltį, kad tos sutarties įsigaliojimas, jos ratifikavimas bei Europos saugumo idėjos įgyvendinimas užtikrins tvirtą taiką ir sudarys naują erą žmonijos gyvenime.

Mūsų kelionė buvo susijusi su politiniais uždaviniais. Tad ir savo rašiniuose liečiau daugiausiai politinius klausimus. Tačia negalėjom nepastebėti ir to, kas daugiausiai rūpi šiuo metu VFR piliečiui. O rūpi jam labai prozaiškas reikalas—kainų kilimas. Teko girdėti ir iš tarnautojų, ir iš darbininkų, ir iš kitų sluogsnių žmonių, kad kainos maisto ir kitokioms prekėms nuolat kyla, o esą laukiama dar mokesčių pakėlimo. O tai reiškiniai, kurie tuo ar kitu būdu atsiliepia ir politikoje.

Frankfurtas prie Maino
1971 metų birželis

Philadelphia, Pa.

Aldiečiai užprašo į svečius

LLD 10 kuopos susirinkime draugių rūpestis bus patenkintas.

Draugės sako: Vasara jau įpusėjo. Mūsų vaikai ir anūkai sekmadieniais išduomia kur tai į pavandenynus. Senutėms ar seniokams neįmanoma toli trankytis. Sėdi namie, žiūri pro vieną ar kitą langą, matai tas pačias šiukšles... Kodėl mes negalime kur nors susieiti ir laiką smagiau praleisti?

Susirinkę kuopiečiai suprato, kad tai yra labai rimtas pageidavimas. Taip ir nutarė: geriausia pas Albertuką. Vieta daugeliui žinoma. Privažiavimas patogus. Kasgi nežino, kad atvažiuoti į Broad St. ir Erie Ave. iš visur galima. O ten reikia pasiimti gatvekarį Nr. 53, kuris atveš iki Walnut La. Ten ir bus 6024 Wayne Ave. Busai "J". ir "K". atveža iki Chelton Ave. ir Wayne Ave. Reikėtų paeiti porą skvėrų į North.

Jeigu diena bus saulėta, būsime darže po medžiais. Jei lietinga, tai pašiūrėje.

Draugės moterys žada mus vašinti šaltu maistu ir užgėrimais. O mes esame darbininkiškos spaudos remėjai, tai ir nepatingėsime anksti susieiti ir svečiuotis nors iki tamsos...

Mūsų mieli kaimynai, kaip kemdenieč i a i, česteriečiai, sellesviliečiai net iki Eastonui maloniai prašomi atvykti.

Tai bus sekmadienį, lie-25 dieną.

R. M.

New Haven, Conn.

Margaret Valinčienė praneša, kad liepos 10 dieną Wilkes--Barre, Pa., mirė Antanas Valinčius. Sirgo apie 5 m. Liepos pradžioje buvo paduotas į ligoninę, kurioje nupiovė abi kojas. Po šios skaudžios operacijos nebegalėjo atgauti sveikatos.

Velionis paliko liūdesyje žmoną Margaret, dukterį Amelia Airis, du anūkus ir proanūkius. Velionio palaikai buvo sudeginti.

Gaila gero žmogaus, kuris visą gyvenimą darbavosi dėl šviesesnio rytojaus.

Keletą kartų turėjau progą su A. Valinčiumi pasikalbėti. Tai buvo pirmeivis ir draugiškas. Ilsėkis, drauge.

—:—

Mirus Jonui Ynamaičiui pasiliko didelė spraga Connecticut lietuvių tarpe. Mažai buvo parengimų, kurių Jonas būtų nelankęs. Jis atspausdindavo bilietus ir dovanodavo. Sakydavo, "nu, tai apšvietai."

Velionis turėjo gražią šeimą ir vedė gražų gyvenimą. Žmonai mirus, Jonas nenorėjo apsunkinti likusios šeimos, tai persikėlė gyventi į Waterburį. Buvo malonus draugas, su visais draugiškai sugyveno.

Ilsėkis, Jonai.

J. Kunca

Montello, Mass.

Pranešu visiems geros valios lietuviams — vietiniams ir iš apylinkės miestų ir miestelių, kad pirmą sekmadienį, rugpiūčio 1 d., rengiame draugišką pikniką K. Ustupų sode, 27 Cleveland Ave., netoli Tautiško Lietuvių Namo. Pradžia nuo pietų. Bus parvažiavusių ir turistų iš Tarybų Lietuvos. Prašome dalyvauti šiame mūsų parengime. Nesigailėsite.

—:—

Buvę montelliečiai W. K. Kielai lankėsi Montelloje. Jiedu jau daug metų gyvena St. Petersburg, Fla. Abudu gerai atrodo.

—:—

Liepos 11 d. mirė Viktorija Sharkūnas (Brazgulis) Quincy Adams Nursing Home. Iš Lietuvos į Ameriką atvyko 1913 metais į Bridgewater, Mass. Paskutinius 8 metus jau gyveno Montelloje. Palaidota St. Thomas Aquanis Cemetery Bridgewateryje. Paliko liūdinčius tris sūnus, tris anūkus ir seserį su jos vyru.

Geo. Shimaitis

Norwood, Mass.

Liepos 11 dieną Andrius ir Olga Zarubai atšventė savo vedybinio gyvenimo 45-kių metų išgyventą sukaktį.

Vaišių banketą surengė jų dukrelė Olga ir žentas Wilbur Cartraight, kurie gyvena Walpole, Mass. Čia jie turi gražų vienos šeimos namą. Aplink namą graži pievelė, keletas vaismedžių, kurie sudaro gerą pavėsį vasaros metu, šiltomis dienelėmis. Taipgi nemažai dekoratyvinių medelių namo pasieniais.

Šioje garbingoje Zarubų šventėje dalyvavo virš 40 žmonių, buvo jų artimos giminės. Taipgi draugai ir draugės iš Norwoodo, Cantono, Brocktono ir kitų miestelių.

Vaišės prasidėjo pirmą valandą ir tęsėsi ligi 5 val. vakaro. Buvo įvairaus gero maisto su visokiais skanumynais.

Didelė garbė tenka Zarubų dukrelei Olgai už jos gražų pasidarbavimą paruošti tokias iškilmes tėvų pagerbimui.

A. ir O. Zarubai, norėdami garbingai atžymėti šią savo vedybinę gyvenimo sukaktį, paskyrė $45 dėl "Laisvės" reikalų. Tai bus po vieną dolerį nuo išgyventų kiekvienų vedybinių metų. Girdi, lai gyvuoja mūsų laikraštis "Laisvė"!

Aš linkiu mieliems draugams Andriui ir Olgai tvirtos sveikatos ir laimingai sulaukti auksinio jubiliejaus.

M. Uždavinis

Miami, Fla.

Liepos 4 d. iš New Yorko mus aplankė brangūs ir labai laukiami svečiai — Povilas Venta su žmona, Augustinas Iešmanta su žmona, ir į St. Petersburgą apsilankė Mildred Stensler ir Victor Becker.

Visi jie yra laisviečiai ir uolūs veikėjai meno srityje. Mumis Floridos vasarinės saulės karščiuose lyg gaivinantis vėjelis pūstelėjo iš šiaurės. Šių brangių svečių apsilankymas ir jų patarnavimai (ypač Povilo Venots, kaip sklandžiau veikti viešai ir santaikiai progresyvėse gretose) pakėlė mūsų ūpą ir paskatino mus būti dar veiklesniais.

Liepos 5-tą Ventai ir Iešmantai Miamyje ir liepos 10-tą visi kartu — Ventai, Iešmantai, Victoras Beckeris vadovybėje Mildred Stensler ir Adelės Pakalniškienės St. Petersburge davė puikius koncertus. Povilas Venta St. Petersburge pasakė gražią prakalbą, skatindamas floridiečius prie sklandesnės veiklos. Kvartetas—Nellie Ventienė, Povilas Venta, Victoras Beckeris ir Augustas Iešmanta—žavėjo publiką. Taipgi Dainos Mylėtojų choras ir solistai—Victoras, Augustinas ir Nellie—dainavo žavėjančias daineles, kurios švelniais jausmais glostė klausytojų širdis. Kad ir karščiuose, publikos buvo sausakimšai. Ten sutikau chorvedį Walter Žuką ir jo žmoną Mildred. Ten dabar gyvena Bunkai. Ir juos sutikau. Sušnekom su Aleknais, "Laisvės" vajininkais, ir su daug kitų energingų veikėjų. Jie visi draugiški ir nuoširdūs. Nuoširdumas ir asmeninė draugystė sukuria sklandesnę viešąją veiklą. Miamiečiai daug ko galėtų pasimokyti iš St. petersburgiečių.

Lietuvai mes jau mažai galime ką bepagelbėti. Bet Tarybinei Lietuvai iš mūsų jokios paramos ir nebereikalinga,—nebent mūsų nuoširdumas ir meilė savo gimtajam kraštui. O mes Lietuvą mylėsime iki gyvi būsime, nes mes esame lietuviais. Mes džiaugiamės, kad mes turim tokią Lietuvą, kokios mes norėjom; ir už kurios išvadavimą iš fašizmo atidavėm savo gyvenimo geriausias dienas.

Dabar beliko mums sukaupti visas jėgas, kad palaikius mūsų pažangiąją spaudą. Spauda yra mūsų langas ne tik į pasaulį, mūsų šalį—Jung. Valst., bet ir į dabartinę Lietuvą, kurios pažanga technikoje, literatūroje ir meno srityje džiugina mus.

Inž. Gabrėnas

Montrealas. — 3,200 Air Canada darbininkų sustreikavo ir sulaikė lėktuvų kursavimą visoje šalyje.

WATERBURY, CONN.

J. J. Ynamaitis

Mirus LLD 28 kuopos nariui, reiškiame gilią užuojautą velionio šeimai, giminėms, draugams, gyvenantiems Amerikoje ir T. Lietuvoje.

LLD 28 kuopos valdyba ir nariai

St. Petersburg, Fla.

Liepos 4 Laiškanešių salėje įvyko LLD 45 kuopos mėnesinis susirinkimas.

Jį atidarė kuopos pirmininkė U. Blaškienė, o susirinkimą pravedė Adelė Pakalniškienė.

Kuopos valdyba ir pramogų komisija pateikė pranešimus. Finansų sekretorė A. Jurevičienė pranešė finansų bei narių stovį.

Į kuopą įsirašė 13 naujų narių ir du persikėlė, dabar mūsų kuopa turi 199 narius.

Iškeltas sumanymas, kad už pramogų pietus būtų pakelta kaina iki $1.25, nes iki šiol buvo tik $1.00. Sumanymas priimtas.

Komisijų pranešimus susirinkimas užgyrė vienbalsiai.

Kuopos pirmininkė P. Blaškienė dėkojo J. Gendrėnienei už padovanotas kuopai stiklines.

Kuopos vicepirmininkas V. J. Valley dar vis randasi ligoninėje. Jis pergyveno antrą sunkią operaciją. Linkiu ligoniui greit susveikti.

Susirinkimą užbaigus,turėjome pietus. Reikia priminti, kad šiuo laiku St. Petersburge atostogauja Mildred Stensler ir Viktoras Bekeris. Jiedu dalyvavo mūsų pobūvyje. Mildreda buvo pakviesta pakalbėti. Kalbėjo trumpai, pasveikino visus pokylio dalyvius ir priminė, kad šiuo laiku Floridoje vieši ir daugiau niujorkiečių, ir šeštadienį, liepos 10 d., šioje salėje jie atliks koncertinę proprogramą.

Viktoras Bekeris pademonstravo įrekorduotas į juostelę kalbas ir dainas "Laisvės" šešiasdešimtmečio minėjimą Vilniuje. Juostelę padovanojo mūsų kuopai. Širdingai ačiū Mildredai ir Viktorui.

Dienos pokylis baigėsi su šokiais ir pasikalbėjimais.

Sekanti kuopos pramoga įvyks šeštadienį, liepos 24. Bus pietūs ir muzika šokiams. Vieta: 314 — 15th Ave. So.

Liepos 10 toje pačioje salėje svečių ir vietinių prisipildė pilna salė.

Pirmiausia mūsų šeimininkės pavaišino pietumis. Justinas Stančikas pristatė niujorkietį Povilą Ventą, "Laisvės" direktorių pirmininką, pakalbėti. Povilas sveikino pokylio dalyvius "Laisvės" leidėjų vardu, dėkojo 45 kuopai už gausią paramą "Laisvei" ir visiems kitiems už gražų atsiliepimą į Šešiasdešimtmetinį Albumą, už gausią paramą visai pažangiai lietuviškai spaudai. Taipgi į mūsų pokylį atvyko iš Miamio inž. A. Gabrėnas ir jo draugas J. Viginis. O Gabrėnas pasveikino pramogos dalyvius ir palinkėjo linksmai praleisti popietę.

Kuopos pirmininkė Paulina Blaškienė pasveikino svečius ir palinkėjo kuopos veikėjams Povilui ir Aldonai Aleknams laimingos kelionės į Lietuvą. Mat, P. ir A. Aleknai šio mėnesio 21 d. išvyksta į Lietuvą pasisvečiuoti.

Po kalbų koncertinę programą atidarė Dainos Mylėtojų choras. Padainavo kelias dainas.

Toliau programą atliko New Yorko menininkai. Vadovavo Milded Stensler.

Duetas V. Bekeris ir A. Iešmanta — "Kur tas kelelis;" Viktoras Bekeris — solo, vertimus į lietuvių kalbą iš filmo "Dr. Živago" ir iš operos "Faustas."

Nelė Ventienė, solo, atliko dvi liaudies dainas — "Saulelė raudona" ir "Padainuočiau meilės dainą," muzika Walterio Žuko.

Augustinas Iešmanta, solo — "Vai greičiau, greičiau" ir iš operetės "Zaporožietis."

Baigiant, niujorkiečių grupė padainavo draugystės dainą ir "Augau aš pas tėvelį," o su publika — "Macnus marių vandenėlis."

Šiuo baigėsi koncertinė programa. Publika sveikino programos atlikėjus skambiais aplodismentais.

45 kuopa dėkoja New New Yorko dainininkams ir Mildredai Stensler už žavingą dainų programą.

Toliau popietė baigėsi su muzika, šokiais ir susipažinimais su svečiais.

V. B—nė

Haverhill, Mass.

Dar apie pikniką

Nors jau buvo rašyta apie birželio 27 d. įvykusį pikniką, bet dar žodį kitą norime tarti ir komisija. Mes truputį pavėlavome todėl, kad neturėjome patikrintų bilų. Dabar jau galime pasigirti, kad mūsų rengtas piknikas labai gerai pavyko — pagal šių dienų sąlygas.

Žmonių, tiesa, ne per daug atsilankė, bet atrodė, kad visi buvo patenkinti ir linksmūs. Jau buvo minėta, kad mus aplankė ir niujorkiečiai P. Venta ir S. Večkys.

Būtinai reikia paminėti pikniko darbininkus. Prie vartų dirbo J. Kodis, J. Rudis ir J. Jurgelevičiūtė. Prie barčekių — Ch. Morkūnas virtuvėje—A. Kodienė, J. Milvydas, M. Sametis; A. Poth ir M. Deltuva.

Dovanų dėl virtuvės aukojo M. Sametis ir Juozas Jurgelevičius.

Kitos dovanos. Pirmoji beskė—A. Račkauskienė ir M. Sametis; antroji — S. Penkauskienė, M. Milvydienė, A. Shupetrienė ir B. Čiuladienė; trečioji — Bulionienė ir Markevičienė, ir ketvirtoji — E. Kralikauskienė ir J. Jaskevich.

Prie jų išpardavimo pasidarbavo P. Žukauskienė, E. Belekevičienė, G. Shimaitis, A. Markevičienė, S. Penkauskienė, M. Sametis, E. Kralikauskienė ir J. Lukas. Puikiai dirbo.

Tik tokiu būdu, per labai gerą kooperavimą, padarėme gražaus pelno, būtent: nuo stalo per E. Repšienę $154.10, o prie vartų už įėjimą ir virtuvėje — $353.99. Taigi viso—$508.09.

Mes širdingai dėkojame mielajai publikai už tokią žymią atjautą, sunkiai pasišventusiems darbininkams, mylimam "Laisvės" kolektyvui už rūpestingą pikniko garsinimą ir "Vilniai." Didelis ačiū visiems.

Komisija:
A. Shupetrienė ir
A. Račkauskienė

Dar žodelis

Montellietis G. Shimaitis rašo, kad E. Repšienės atskaitoje nebuvo pažymėta A. Petrukaitienės iš New London, Conn., auka $17.25, kurią pridavė montellietės Markevičienė ir Butkienė. O draugė Repšienė telefonu praneša, kad jos atskaitoje užrašyta, jog maisto aukojo Julia Gicius, o turėjo būti Julia Getzus. Atsiprašome. **Redakcija**

HELP WANTED—MALE-FEMALE

Guard. Permanent good future, benefits, night work. Physical fitness and references required. Must clear for bonding, police and security. Minimum height 5' 8", 150 lbs. On-the-job training. Electrical and clerical knowledge helpful.
Write P. O. Box 737, So. Paterson Sta., Paterson, N. J. (44-57)
An E. O. E. Employer.

BODY SHOP PAINTER
45 hour week. Good starting salary. Paid benefits, holidays and vacations.
SPERCO MOTOR CO.
491 Morris Ave., Summit, N. J.
201-273-1700
(54-58)

GIRLS-WOMEN. Learn light steaming operation. No experience necessary. Clean air-conditioned factory. PETER FREUND KNITTING MILLS, 5625 Kennedy Blvd., North Bergen, N. J. (52-58)

CLERK-TYPIST
12 month full time, in office of the Secretary of the Board of Education. Must have strong typing general office work.
Call Personnel 201-783-4000 Ext. 209
(54-56)

Wanted MENDERS on double knit fabric, or willing to train who are handy with needle work.
Call 201-561-6260
Personnel Office
(54-61)

CABINET MAKER needed immediately. Good pay, good benefits, good working conditions.
Call 201-862-0707
between 8-5 PM
(56-57)

JOURNEYMAN machinist. Good pay, Comp. benefits. Apply in person or call CLEVELAND PARTITION CORP.
1480 N. W. Blvd.
Vineland, N. J.
1-609-691-9610
(56-57)

AUTO BODY METAL MAN
Experienced, full time.
201-241-6990
Roselle Area
(56-58)

CARPENTERS
Experienced. Steady Job.
Call between 9 AM and 2 PM.
201-792-1507
(56-58)

CABINET Makers, machine men, spray-painter, to work on formica store fixtures. Steady work, plenty of overtime, only experienced men need apply. 201-636-1921. Seymore Franks General Woodworking, Inc. 135 Essex Ave., East Avenel, N. J. An equal opportunity employer.
(56-58)

SUERINTENDENT wanted for Fkd apts. Mature couple desired for light cleaning and minor repairs. Apt. & salary.
Mr. Steven
DE 8-9500
(56-58)

NURSES, RN'S, GLPN'S
3 to 11, 11 to 7.
Full or part time.
Good starting salary.
ROSLYN NURSING HOME
TU 4-6425
(56-58)

NURSE—RN
For 11 to 7 Shift
Immediate opening.
757-3730
(56-58)

NURSES, RN's. Charge Nurses, also Cook and Cook helpers. New and modern Nursing home and E. C. F. has opening on all shifts. Call Mrs. Rau, 201-233-9700, Westfield Convalescent Center, 1515 Lambertsmill Rd., Westfield, N. J. An equal opportunity employer. (56-60)

IŠ MŪSŲ VEIKLOS PRAEITIES

"Laisvės" skiltis bevartant

1939 m. anglišką "Youth Section" redaguoja Walter Kubilius. Milijonas Amerikos Jaunų Studentų demonstruoja su šūkiu "Stop Hitler and War!"

Šių metų Pirmosios gegužės demonstracijų yra viena iš didžiausių. Mūsų Lietuvių jaunimas šauniai paraduoja.

Birželio pabaigoj įvyksta "American Youth Congress". Suvažiuoja 3,000 delegatų. Nuo Lietuvių matosi Matt Sholomskas, J. Orman, K. Michelson, W. Kubilius, Al. Klimas, Al. Motuza, A. Kuzmiskas.

Fašistai užima Ispaniją

Su gegužės mėn. grįžta paskutinis mūsų jaunuolis iš Ispanijos. Tai buvo Juozas Grigas, kuris buvo paimtas fašistų nelaisvėn ir grįžęs pasakoja apie pasibaisėtinas sąlygas to karo nelaisviams.

"Laisvės" albume rasite vardus tų, kurie dalyvavo Ispanijos karo frontuose. Leiskite čion pakartoti tik žuvusių herojų vardus: **Julian Baublys, Anthony Mazurka, Edward Ničiulis,** ir **Bernardas Ražanskas.** Bernardas, lyg nujausdamas savo likimą, liuosnorių išleistuvėse, Brooklyne kalbėjo:**"Nesigailėkite, kad išvažiuoju. Linksmas, kad galėsiu su ginklu kovoti fašizmą... jei krisiu — užimkite mano vietą".** Į motiną (ten sėdinčią): **"Motin neverk, kapitalistai tunka darbininkų ašaromis".** Tai buvo jo paskutiniai atsisveikinimo žodžiai.

Amerikos pažangūs žmonės daro spaudimą ant J.V. valdžios, kad būtų nuimtas "embargo" prieš Ispanijos Respubliką, bet pervėlai prez. Rooseveltas pradėjo kalbėti apie reikalą atremti fašistus, užpuolikus.

Fašistai su Franco priekyje kruvinu teroru užvaldo šalį. Francija tuojaus pripažįsta Franco valdžią "iš esmės". "Laisvė" rašo: **"Nuvertimą Ispanijos Respublikos suplanavo Francūzų ir Anglų valdovai išvien su Ispanijos fašistais - išdavikais".**

Hitleris švaistosi

Kovo mėn. 200,000 nacių užima Čekoslovakijos sostinę Pragą. O Lietuvos Smetona atiduoda Hitleriui Klaipėdą. Gi Mussolinio armija įsiveržia Albanijon. Naciai užima Varšuvą. Anglija ir Francija skelbia karą Vokietijai.

Rugsėjo mėnesyje Raudonoji Armija užėmė Vilnių, Suvalkiją, Seinus ir Augustavą. Spalio pradžioje Lietuva pasirašo sutartį su Tarybų Sąjunga. Dėka Tarybų Sąjungos — Lietuvos armija Vilniuje.

Iš sykio džiaugėsi Chicagos konsulas p. Daužvardis, Lietuvos atstovas p. Žadeikis ir gen. konsulas p. Budrys. Gyrė Tarybų Sąjungą, džiaugėsi atgavę Vilnių ir ragino Lietuvius nesirūpinti, bet sykiu būti **budriems.**

Lapkričio mėn. A. Bimba vardu Liet. Kom. Centro Biuro ragina šelpti vilniečius aukomis per Raudonąjį Kryžių ir konsulatą.

Lietuvoje laukiama civilės valdžios, vieton esamos karinės.

Gegužės mėn. atvyksta iš Lietuvos "Lietuvos Žinių" korespondentas Juozas Jurginis. Čia būdamas mums parašo lietuvių gramatikos knygelę — "Labas Rytas," kurią išleidžia LDS kaipo vadovėlį jaunuolių lavinimuisi.

Palaidoti Gyvi

1940 m. sausio mėn. 92 angliakasiai žūva kasykloje, juos užgriuvus, Bartley, W. Va. Ir štai iki šių dienų anglies baronai tęsia neribotą nepaisymą darbininkų gyvybės.

Maršuoja Hitleris

Balandžio mėn. vokiečiai užima Daniją be mūšio. Užkariauja Norvegijos sostinę Oslo. Skaičiuojama, kad ton šalin pasiųsta 100,000 vokiečių karių. Karo gaisras Holandijoje ir Belgijoje. Vokiečiai užima Paryžių, ir visas pasaulis stebisi kaip garsi Maginot linija be nieko subliuško. Su rugsėjo mėn. Vokiečių lakūnai jau puola Londoną.

Tuo tarpu J.V. siaučia eilės demonstracijų prieš karą. Jose dalyvauja šimtatūkstantinės minios.

Lietuvoje

Ateina žinios birželio mėn., kad Smetona pabėgo į Vokietiją. Jis esąs internuotas. Justas Paleckis (kairysis liaudininkas) — Lietuvos ministerių pirmininkas. Raudonarmiečiai sveikinami Kaune. Išlaisvinta 600 politinių kalinių. 15,000 kauniečių entuziastiškai sveikina išlaisvintus kalinius.

Su liepos mėn. Lietuva jau Tarybinė Respublika. Latvija ir Estija dedasi prie Tarybų Sąjungos. Lietuvoje suvalstybinta pramonė, bankai ir t.p. Lietuva oficialiai priimta į Tarybų Sąjungą rugpiūčio 3 d.

"Laisvei" 30 metų

1941 m. balandžio 4 d. išleidžiama "Laisvės" 30 metų jubiliejinė laida su paveikslais tų metų dienraščio personalo ir aprašymais minint jubiliejų.

Tebeeina judėjimas už taiką — prieš karą. Washingtone prie Baltojo Namo įvyksta "Peace Vigil" (Taikos Budėjimas). Ten dalyvauja ir mūsų jaunuoliai: Helen Kaunas, Mary Sinkevičiūtė, Anne Waznis, Aldona Bernot, Adam Stupur, Emily Klimas, Stanley Zainauskas.

Pažangūs rašytojai prisideda prie smerkimo karo.

Fordo Darbininkų Streikas

Balandžio mėn. išeina streikan 85,000 Fodo darbininkų. Fordas samdo streiklaužius, kurie puola streikierius, ir sužeidžiama 200 darbininkų. Bet į porą savaičių streikas laimėtas ir Fordas priverčiamas pripažinti CIO uniją.

3 "Laisvės" skiltis pavarč

Birželio mėn. J. V. senatoriai griežtai smerkia prez. Rooseveltą už naudojimą armijos prieš streikuojančius darbininkus.

Puolama Tarybų Sąjunga

Į pabaigą birželio mėnesio Hitleris skelbia karą prieš Tarybų Sąjungą. Į tai Tarybų Sąjunga atsako: "Sutriuškinsime priešą." Visu Lietuvos frontu siaučia žiauriausi mūšiai.

Rugsėjo mėn. "Laisvė" rašo: "Lietuvoj naciai atima žemes, kurias žmonės gavo nuo Tarybų valdžios; nusavina kitus — išplėšia ūkius iš visų įtariamų komunistų ir žydų."

Raudonoji Armija artinasi prie Lietuvos. Gi Lietuvos partizanai smarkiai veikia prieš vokiečius. Jie naikina nacių sandėlius, ardo geležinkelius ir t. p.

Amerika gabena Tarybų Sąjungai reikmenis per du vandenynus.

Spaliu mėn skaitome pasibaisėtinas žinias. Naciai žudo, plėšia lietuvių tautą. Jie sunaikina Zarasus, Vilkaviškį, Marijampolę, Kybartus ir kitus miestus bei miestelius. Šaudomi, žudomi ne tik vyrai, bet moterys ir vaikai.

J. V. kongresmanai nutaria remti Tarybų Sąjungą prieš nacius. Rooseveltas skelbia: "Amerika siunčia daugiau karo reikmenų narsiai kovojančiai Rusijai." Jis smerkia nacius už žudymą nekaltų gyventojų, ypač moterų ir vaikų. Amerika skolina Tarybų Sąjungai bilijoną dolerių.

Gruodžio mėn. Japonija iš pasalų puola Ameriką ir jos laivyną Pearl Harbor uoste. Po to įvykio J. V. paskelbia karą Japonijai, naciams ir italams.

Elena N. Jeskevičiūtė
Jub. Kom. Narė

NUSKENDO PROFESORIUS

Gautas pranešimas iš Norvegijos, kad ten nuskendo amerikietis New Yorko Universiteto profesorius Arnold M. Morkoff. Jis tik 35 metų amžiaus. Į Norvegiją buvo nuvygęs atostogų.

A Tribute to Armstrong

The Soviet poet Yevtushenko said that Armstrong "trumpeted to the world his love." In a poem "Armstrong's Trumpet" Mr. Yevtushenko paid personal tribute to the great musician whose death was also mourned in the Soviet Union by his many admirers.

An informal translation of Mr. Yevtushenko's poem was printed in The New York Times. Part of it goes like this:

"The great Satchmo
was sweating.
Niagara fell
from his forehead.
But his trumpet
rose high
With a roar.
He trumpeted
to the world his love.
He was stolen from the
world by his grave
From his beloved Africa
By the secret revenge
of a slave
For his ancestors' chains,
His trumpet forced
everything into child-
like bondage.
The whites of his eyes
twinkled sadly,
While he roared and
trumpeted globally.

Mr. Yevgeny Yevtushenko is well known to us Americans. He has visited this country many times, most recently late last month on his way home from a trip to South America.

Ilse

Išskrido Italijon

Trečiadienį, liepos 14 d., Amelia Jes-tė-Young ir Bunny Šalinaitė - Sukaskas išskrido atostogų. Trejetą savaičių praleis viešnagėje pas žinomą mums K. Menkeliūnaitę-Campa, kuri gyvena Milane, Italijoje. A. ir K. Campai turi vasarnamį prie jūrų Santa Margarita, tad veikiausia didesnę dalį laiko visi keturi ten ir praleis.

Linkime mūsų draugėms linksmai praleisti atostogas ir laimingai sugrįžti namo.

ENJ

Idomios sueigos geram tikslui

Pačiame viduryje New Yorko miesto yra labai graži vieta — stačiai giria, vadinama Forest Park. Nors aš gyvenu New Yorke 60 metų, tačiau šiame parke esu buvęs tik tris sykius!

Taip retai teapsilankiau ten todėl, kad jaunas būdamas norėjau pamatyti kuo daugiausia tos Amerikos, kurioje gyvenu, ir net už jos ribų. Tai savaitgaliais, laisvalaikiu, lėkdavau automobiliu į piknikus net ir už penkių šimtų mylių. Veikiausia taip darė ir kiti newyorkiečiai.

Kai liepos 18 dieną nuėjau į "laisviečių" sueigą į Forest Parką, tai nustebau pamatęs ten daug savo gerų draugų ir pažįstamų. Kas dar gero, kad nepavargau ten nuvykdamas ir parvykdamas. Patenkintas tokia trumpa kelione ir pasimatymu su tiek daug draugų ir pažįstamų, noriu raginti daugiau tokių sueigų, tokiose artimose ir patogiose vietose geram tikslui — kultūrinei apšvietai.

Bet turiu ir sugestiją tokių sueigų rengėjams. Būtinai reikia vengti gaminti "šlapius" maistus tokioms atviro oro sueigoms, dėl patogumo patiems rengėjams ir valgytojams. Reikia mėginti daryti "sausus" kepsnius tokioms sueigoms.

"Southern fried chicken" yra populiarus Amerikos patiekalas, kuris net per šimtmečius amerikiečiams nenusibodo valgyti. Šitokioje formoje kepta vištiena teikiama valgyklose. Bet kodėl nebandyti teikti tokią vištieną ir atvirame ore? Toks sausas kepsnys labai tinka sueigoms atvirame ore, girioje po medžiais. Prie to tereikia duonos, skeveldros agurko ir butelio alaus arba sodės.

Ne tik vien vištienos gabalėlius taip galima prirengti, bet ir kitokia mėsa arba žuviena tinka tokiam kepimui. Bet ši sugestija gali sukelti pasipriešinimą pas tokių sueigų maisto gamintojus. Jie gali manyti, kad toks vištienos arba ko kito prirengimas būtų per brangus; reikėtų daug taukų arba aliejaus. Tačiau to nereikia, jei nenori.

Dabar yra rinkoje "shake and bake" preparatas — miltai, kuriais suvilgius bet kokios mėsos arba žuvies gabalėlius galima kepti pečiuje. Pasekmės bus tos pačios. O jei nenori naudoti "shake and bakė" preparato miltų, tai lengva savotiškus pasidaryti pagal savo skonį ir išlaidas.

A. Gilman

Svečias Br. Borisa išvyko namo

Trečiadienio vakarą, liepos 21 d., Aeroflotu, sykiu su Aldona ir Povilu Aleknais, išvyko į namus Bronius Borisa, kuris viešėjo Amerikoje, Woodhavene, pas savo jaunų dienų draugą Antaną Mačionį apie 40 dienų.

B. Borisa, lydimas A. Mačionio, užėjo į "Laisvės" įstaigą paskutinę dieną atsisveikinti. Svečias džiaugiasi turėjęs progą aplankyti mūsų sostinę Washingtoną, Baltimorę, Chicagą, Clevelandą ir Providence, R. I.

Bronius labai pasitenkinęs, kad jam teko sueiti tiek daug lietuvių, kuriais, pagal jį, jis labai įdomaujasi. Jis sakė, nors ir teko sueiti su skirtingų pažiūrų žmonėmis ir su jais rimtai padiskuotuoti, bet visi buvo gana mandagūs, Tėvynės ilgesys visus suvedė į bendrą kalbą.

Bronius Borisas tai ne paprastas eilinis žmogus. Jis gimė Avižienuose, Utenos rajone, 1916 m. balandžio 20 d. Buvo revoliucinio judėjimo dalyvis nuo pat jaunų dienų. Didžiojo karo laiku buvo partizanas, inžinierius mechanikas. Liet. Kom. Part. narys nuo 1938 metų. Nuo 1956 metų Bronius Vilniaus skaičiavimo mašinų gamyklos direktorius. Jis suorganizavo gamyklos statybą ir skaičiavimo technikos gamybą. Džiaugiasi drg. Borisa gavęs progą pamatyti ir susipažinti su kai kuriomis dirbtuvėmis JAV toje pačioje srityje. Kitais žodžiais, jo viešnagė buvo praleista naudingai, ne tik poilsio atžvilgiu, bet ir profesijos.

Ne tik vienas Bronius iš šeimos dalyvavo revoliucinėje veikloje. Vokiečių okupacijos laiku jo tėvelis buvo nuteistas iki gyvos galvos kalėti už dalyvavimą revoliuciniame judėjime. Jis buvo išteisintas tik tarybinei valdžiai sugrįžus į Lietuvą. Jo trys broliai, jauni vyrai: Vytautas, Gubertas, TSRS didvyris, ir Vladas, taipgi kovodami už socializmą, žuvo karo metu.

Draugo Borisos žmona, Stasė, lankėsi Amerikoje prieš kelerius metus. Ji Vilniuje eina televizijos vyriausios režisierės pareigas. Draugai Borisai augina dvi dukras: Yolanda, studentė, siekiasi psichologijoje, ir Raimonda, gimnazistė, domisi zoologija.

Skaičiavimo mašinų išdirbystės žinioje, Sigmo susivienijime, randasi 12,000 žmonių: 6,000 Vilniuje trijose įmonėse, ir 6,000 kitose penkiose vietose Lietuvoje. Skaičiavimo mašinos gaminamos Lietuvoje visai tarybų šaliai.

Bronius Borisa, atsisveikindamas su laisviečiais, prašė jo vardu padėkoti visiems lietuviams, kurie prisidėjo prie padarymo jo vizito šioje šalyje maloniu. Jis kviečia visus atvykti į Tarybų Lietuvą, kur jam bus proga už suteiktas paslaugas atsilyginti.

Mes palinkėjome mielam svečiui laimingos kelionės ir daug ilgų, naudingų metų jo taip svarbiame darbe.

Ieva Mizarienė

Geras pranešimas

Norintieji praleisti atostogas ATLANTIC CITY, N. J., pas mane galite išsinuomoti gražiai ištaisytus apartmentus. Poros ar pavieniai, arti jūros.

Galitę ir apsigyventi ATLANTIC CITY. Yra darbų pasirinkimas. Oras geras, žiemą ir vasarą. Aš labai norėčiau turėti gerus lietuvius gyventi pas mane. Kreipkitės: NELLIE RAKTIS, 18 No. Montpelier Ave., Atlantic City, N. J. 08401. Tel. 345-6009.

SERGA

Trečiadienį, telefonu iš Bridgeporto skambino M. Valatkienė, pranešė, kad abu Strižauskai, Juozas ir Marytė yra rimtai susirgę, negali niekur iš namų išeiti. Jiems daug pagelbsti jų sūnus Klemensas. Strižauskai nori, kad žinotų jų artimi draugai.

Dėkojame M. Valatkienei už pranešimą, o Strižauskams linkime sustiprėti sveikatoje.

L. K—tė

Mieste pasidairius

17 Nuomų patarėjų tarybos narių pasitraukė todėl, kad miesto Butų administracija nori turėti bejėgę tarybą, kuri nieko negalėtų nuveikti.

—:—

Municipalinių darbininkų samdymas padidėjo, kai miesto administracija pradėjo kai kuriuos darbininkus paleisti iš darbo. Kai kurie paleistieji gauna kitur darbus, bet vis tiek visiems bedarbiams nera darbų.

—:—

Alfred Lerman išėjo pavedžioti savo šunį Buster. Šuo staugdamas ir lodamas grįžo namo. Lerman už kelių kvartalų surastas peršauta galva, miręs. Nesuranda, kas jį užmušė.

—:—

Katalikų šalpos taryba išsiuntė iš Kennedy aerodromo $218,000 vertės pagalbos Pakistano pabėgėliams Indijoje.

—:—

Oro ir jūrų inspekcija paskelbė, kad Coney Island pliažas apvalytas nuo aliejaus ir dabar galima ten maudytis be jokios baimės.

—:—

Canarsie supermarketo savininkas LoConte areštuotas, kai jo krautuvėje policija rado 1,500 dėžių vogtos kavos.

—:—

Vietnamo Taikos Parado komitetas rengia demonstraciją rugpiūčio 9 d. Wall Street rajone. Bus minėta Amerikos atominių bombų numetimo ant Hirošimos ir Nagasakio sukaktis. Pradžia 10 val. ryto.

—:—

New Yorko miesto aukštesniųjų mokyklų apie trečdalis mokinių naudoja vienokios ar kitokios rūšies narkotikus. Tokių mokinių yra apie 100,000. Taip skelbia miesto kontrolierius Beame.

—:—

Sekmadienį, liepos 25, Flushing Meadow Parke, kur pirmiau buvo pasaulinė paroda, rengiamas piknikas ir festivalis taikai. Pradžia 4 val. popiet.

Rep.

Pramogų Kalendorius

Worcester, Mass.

"Laisvės" naudai Jubiliejinis piknikas įvyks August-Rugpiūčio 8 d., Olympia Park, Shrewsbury.

Sekite skelbimus.

Spalio 10 d.

Pattenburg, N. J. Įvyks socialis pobūvis pas K. J. Čiurlius. Prašome šią dieną rezervuoti.

"LAISVĖS" DIREKTORIAMS

Mūsų posėdis turi įvykti šį pirmadienį, liepos 26 d., 4 val. popiet.

Sekretorius

Dvi lietuvaitės

Kaip kas vasarą, taip ir šiais metais Jones Beach'e eina vaidinimas, kurį stato žymus muzikas Guy Lombardo.

Veikalas "Sound of Music" apibūdina garsiosios šeimos Trapp gyvenimą. Praėjusiais metais šiame veikale vaidino Janina Mathews, jau gerai išgarsėjusi artistė, nors dar visai jaunutė.

Šiais metais Janina užima svarbiausią rolę, Brigitos, vaikučių tarpe, kur yra gana daug vaidinimo ir kalbos. Nereikia nei sakyti, kad Janina atlieka savo rolę kuo puikiausiai.

Lionė Jodytė, Janinos mamytė, visiems žinoma solistė, irgi vaidina šiame veikale. Ji turi vienuolės rolę kur, apart vaidinimo, yra daug dainavimo su choru.

Smagu, kad mūsų lietuvaitės prasimuša į amerikonišką dirvą.

Ieva

Skaitlinga grupė išvyko į T. Sąjungą

Taip vadinama National Economic Growth and Reconstruction Organization (NEGRO) pasiuntė į Tarybų Sąjungą 22 žmonių delegaciją. Grupės vadas Dr. Matthew pareiškė, kad grupės misija yra "pasaulinė brolybė," kad ji susideda iš juodų ir baltų, ir visokių įsitikinimų bei religijų žmonių.

Grupės viešnagė Tarybų Sąjungoje tęsis 17 dienų. Ten ji žada aplankyti įvairius miestus ir sritis.

"LAISVĖS" 60-MEČIO

Jubiliejinis Albumas

Kurie norite įsigyti Jubiliejinį Albumą, pasiųsti savo giminėms Lietuvoje, arba padovanoti savo draugams Amerikoje, prašome užsisakyti "Laisvės" raštinėje.

Kaina $3 už vieną Albumą.

Norintieji pasiųsti į Lietuvą, prašomi prisiųsti $3, ir 30c. už pašto ženklelius. Albumas labai gražus, jūsų giminės ar draugai bus labai patenkinti, gavę tokią puikią dovaną.

—Administracija

Rašykite: "Laisvė"
102-02 Liberty Ave., Ozone Park, N. Y. 11417